

A Teremtő szól



SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 1:27-28; 3:1-8, 14-24;
2Mózes 19:16-22; Lukács 15:11-32; János 10:27-30

„Miután sokszor és sokféleképpen szólt Isten hajdan az atyákhoz a próféták által, ez utolsó időben Fia által szólt hozzánk, akit mindennek az örökösévé tett, aki által a világot is teremtette” (Zsid 1:1-2, ÚRK).

A digitális technológia lehetővé teszi, hogy láthatjuk távollévő rokonainkat és barátainkat, ami nagyszerű, de mennyivel jobb a személyes találkozás! Különleges, amikor együtt vagyunk, átöleljük egymást és szemtől szemben beszélgetünk.

Az e heti tanulmány arra emlékeztet, hogy Isten a vele való személyes, szemtől szembeni kapcsolatra teremtett bennünket, embereket. A bűn azonban már régen megtörte ezt a meghitt kapcsolatot. Isten módot adott arra, hogy helyreállítsa a kapcsolatot szeretett teremtményeivel és szólhasson hozzánk. A legismertebb isteni kapcsolatteremtés az emberiséggel a nagy gonddal kiválasztott közvetítők, a próféták által történik, akik bemutatják az Úr üzeneteit. Sok – de nem az összes – prófétának megtaláljuk az írásait a Bibliában.

Isten azt tervezi, hogy végül helyreállítja bennünk a bűn által összetört képét. Erről szól a megváltási terv: helyreállításról, ami akkor válik teljessé, amikor Isten megteremti az „új eget és új földet... amelyekben igazság lakozik” (2Pt 3:13).

Azonban addig is szól hozzánk, továbbra is próféták által.

KOMMUNIKÁCIÓ AZ ÉDENBEN

1Mózes 1-2. fejezete beszéli el a teremtés történetét. Isten csodaszép világot teremtett, és a teremtés koronájaként oda helyezte Ádámot és Évát. Az ember különbözött minden más földi teremtménytől, mert „*Isten a maga képére és hasonlatosságára teremtette*” (1Móz 1:27, ÚRK) őket. Ez kizárólag az emberre vonatkozóan hangzik el, és nem a madarakra vagy más állatokra utalva. Tehát minden tekintetben bővelkedő életre alkotta meg az embert, hogy tapasztalja a szeretet összes formáját és Istennel kapcsolatot tartva éljen.

Azt is olvassuk 1Móz 2:18-23 verseiben, hogy Isten Ádámnak teremtette Évát, mert ahogy mondta: „*Nem jó az embernek egyedül lenni*” (1Móz 2:18). Tehát az ember kezdettől fogva társas lény. Ma a szociológusok azt tanítják, hogy minden emberi kapcsolatnak számos haszna van a fizikai és mentális jólétünkre nézve, a magány viszont gyilkos lehet.

Nem csoda hát, hogy Éva megteremtése után Ádám így kiáltott fel: „*Ez már csontomból való csont és testemből való test. Asszonyember legyen a neve, mert férfiemberből vétetett*” (1Móz 2:23, ÚRK). Az egy férfi és egy nő házasságban történő egyesülése lett az első társadalmi intézmény, amit Isten szerzett az embernek, hogy teljeskörű kapcsolatot és közösséget biztosítson. Nem meglepő tehát, hogy Sátánnak mindig is az volt az egyik fő célja, hogy tönkretegye az eredeti családi szövetség alapvető dinamikáját.

Olvassuk el 1Móz 1:27-28, 2:15-17 és 3:9 verseit! Milyen volt a kommunikáció Isten és ember között az Éden kertjében?

Ádám és Éva szemtől szemben beszélgetett Istennel. Intelligens emberként képesek voltak társalogni vele és hallgatni tanításaira. Csodaszép kertjének sáfaraiként egyre több ismeretre és gyakorlatra tettek szert, miközben gondját viselték az állat- és növényvilágnak. Minden nap, „*hűvös alkonyatkor*” (1Móz 3:8) különleges időt tölthettek el az Úr társaságában. Főként a szombat napjának – ami teremő munkájának fontos része – kellett az Isten és gyermekei közötti kommunikáció különösen megszentelt idejének lennie (1Móz 2:2-3; 2Móz 20:8-11). Összülünk azon a napon rendkívüli módon tapasztalták Isten szeretetét és gondviselését.

Nehéz ma, az Édentől többezer évre elképzelnünk, milyen is lehetett az élet a bűneset előtt. Viszont hogyan emlékeztet még most is Isten eredeti teremtésére a természet világa?

REJTŐZKÖDÉS ISTEN ELŐL

Az Isten szeretet (1Jn 4:8), ezért nem akart „robotembereket” alkotni. A szeretet magában foglalja a választás lehetőségét. Ádámot és Évát szabad akaratúnak kellett megteremteni, máskülönben nem tudtak volna szeretni, igazán szeretni. Tehát Ádám és Éva szabadon dönthetett, hogy engedelmeskedik a Teremtőnek, vagy nem. A szabad választás valóságára az a parancs mutat rá, hogy ne egyenek a jó és a rossz tudásának fájáról (lásd 1Móz 2:15-17). Mi értelme lenne a figyelmeztetésnek, ha már eleve nem állt volna szabadságukban, hogy egyenek arról a fáról? „Összüleink számára, bár Isten ártatlannak és szentnek teremtette őket, nem volt kizárva a vétkezés lehetősége. Isten szabad erkölcsi lényekké alkotta őket, akik értékelni tudják jellemét – bölcsességét és jóságát –, kíváncsainak méltányosságát, és szabadságukban állt, hogy engedelmeskedjenek vagy megtagadják az engedelmességet. Társaloghattak Istennel és a szent angyalokkal... A döntés lehetősége nélkül engedelmissége nem lett volna önkéntes, hanem kikényszerített” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 22-23. o.).

Miért próbált Ádám és Éva elrejtőzni a Teremtő elől, miután nem engedelmeskedtek neki? Lásd 1Móz 3:1-8 (vö. Jer 23:24; Zsid 4:13)?

1Mózes 3. fejezete rettenetes jelenetet ír le – Ádám és Éva bukását. A kígyó (Sátán) és Éva közötti, eposzba illő párbeszéd után összüleink engedtek a kísértésnek, hogy egyenek „*a jó és gonosz tudásának fájáról*” (1Móz 2:17), ami számukra tilos volt. Sátán élt a szavak, érzések és kellemesnek tűnő csábítás erejével, hogy meggyőzze Évát, aki azután rávette Ádámot, és így szembeszálltak Isten parancsával. Éva megjegyezte: „*jó az a fa eledelre*”, „*kedves a szemnek*” és „*kíváncsú... a bölcsességért*” (1Móz 3:6). Ellenállhatatlannak tűnt Sátán ígérete, miszerint olyanok lesznek, „*mint az Isten: jónak és gonosznak tudói*” (1Móz 3:5). Valójában azonban Sátán beszéde tele volt hamissággal. Elhallgatta előlük engedetlenségük következményeit. Engedetlenségük után azonnal „megnyílt” a szemük, és észrevették, hogy „*mezítelenek*” (1Móz 3:7). Eltűnt róluk Isten öltözete – a világosság és dicsőség (Zsolt 104:1-2) –, ami az „istenképűséget” tükrözte. Többé már nem takarta be őket az, amit Isten addig biztosított nekik. Nem csoda hát, hogy Ádám és Éva elrejtőzött a Teremtő elől (mintha el lehetne bújni Isten elől). Azért próbáltak elbújni, mert a bűn bűntudatot kelt az emberben, aki ennek terhét érezve menekülni akar Isten színe elől.

ISTEN KERESI AZ EMBERT

1Móz 3:9-10 verseiben látjuk, hogy Isten kezdeményezett, Ő indult bűnbe esett gyermekei keresésére. A „*Hol vagy?*” kérdés pusztán retorikai volt, hiszen pontosan tudta, mit tett Ádám és Éva, illetve hol voltak. A bűn viszont elvágta a közte és az első emberpár közötti kommunikáció megszokott fonálát. Isten első célja az volt, hogy helyreállítsa a párbeszédet gyermekeivel, találkozzon velük és reményt adjon nekik kétségbeesett helyzetükben. Az 1Móz 3:9 versében szereplő héber *qará'* („hív”, „szólít”) szó gyakran vonatkozik arra, amikor Isten azért szól, hogy beszélgetést kezdeményezzen népével.

Olvassuk el Lk 15:11-32 szakaszát! Hogyan tükrözi ez a példázat az 1Móz 3:9-10 részében történeteket?

Isten feltétel nélküli szeretetét mutatja gyermekei iránt az, hogy kereste Ádámot és Évát. Soha nem mond le rólunk (lásd Lukács 15. fejezet). Mészire elmegy azért, hogy újból elinduljon a párbeszéd közöttünk, még ha mi rejtőzködünk is. Jézus keresztre feszítése előtt, amikor Péter háromszor megtagadta, az Úr „*hátrafordulva rátekintett Péterre*” (Lk 22:61, ÚRK). Szavak nélkül is „szólt” Péterhez, kapcsolatba akart lépni barátjával, aki rosszat tett. Figyeljük meg 1Móz 3:11-13 verseiben, hogyan változtatta meg a bűn egy csapásra Ádám és Éva kapcsolatát! Ahelyett, hogy bevallották volna saját bűnüket, mást kezdtek hibáztatni. Ádám Évát okolta, közvetetten pedig Istent, hiszen tőle kapta Évát: „*Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem arról a fáról, azért ettem*” (1Móz 3:12, ÚRK). Éva a kígyóra hárította a felelősséget engedetlenségéért: „*A kígyó ámitott el engem, azért ettem*” (1Móz 3:13, ÚRK). Amikor Isten először kérdezte őket a bűnükről, egyikük sem vállalta a felelősséget. Ugyan mi változott hatezer év alatt? Tény, hogy a bűn minden emberre hatott. Jól bemutatja Pál apostol az állapotunkat Róm 7:15-24 verseiben, amikor részletezi, mennyire fájdalmas, hogy az ember szeretné azt tenni, ami jó, mégis éppen az ellenkezőjébe esik: „*Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök*” (Róm 7:15, RÚF). Vajon ki ne ismerné ezt?

Lényeges Pál megállapítása. Mindannyian megtört emberek vagyunk, akik sorra olyasmit teszünk, amiről tudjuk, hogy nem kellene. Ki az közülünk, aki nem tapasztalta ezt? Pál elmondja, hogy szabadulásunk egyedüli reménysége „*a mi Urunk Jézus Krisztus*” (Róm 7:25). Ezért keres bennünket Isten folyamatosan, hogy Jézushoz vezessen, aki egyedül képes az Ő képére formálni bennünket és megmenteni a bűn által okozott pusztítástól.

KIÜZETÉS A KERTBŐL

Ádám és Éva bűnének az egyik legkétségbeejtőbb következménye az Istentől való elszakadás volt. Az Úr kiűzte őket a kertből, többé már nem beszélhettek szemtől szemben vele. Emlékeztetések Ézsaiás próféta szavai az ember szomorú állapotáról: „*vétkeitek választottak el titeket Istenetektől, és bűneitek fedték el előletek arcát*” (Ézs 59:2, ÚRK). Igaz, hogy Ádám és Éva továbbra is Isten gyermeke maradt, ám a bűn következményét nem lehetett elkerülni, ezért el kellett hagyniuk az Édent. Engedetlenségük után már semmi nem maradt változatlan.

A bűn sokféleképpen változtatott az emberiségen (lásd 1Móz 3:14-24). Konkrétan az Istennel való kapcsolatunkat hogyan tette mássá (lásd még 2Móz 19:16-22)?

A bűn teljes mértékben megváltoztatta az emberi életet, úgy, ahogy azt elképzelni sem tudjuk, mert mi csak a bűn világát ismerjük. A bűn következtében „átkozott” lett a föld, „tövist és bogáncskórót” terem. Az ember megismerte a fájdalmat, „verítékével” dolgozik meg az ételért, aztán meghal, visszatér a porba. A bűn megannyi emlékeztetője közül a halál a legfélelmetesebb. Ugyanakkor a bűn miatt az Istennel való, szemtől szembeni beszélgetés lehetőségét is elveszítettük. Isten azonban megígérte Ádámnak és Évának, hogy megoldást biztosít a bűn okozta pusztítás visszafordítására. Összűleink a bűnesetet követően már nem láthatták Istent, nem beszélhettek vele közvetlenül, mégis reménnyel hagyták el az Édent a jelenre és a jövőre nézve. Isten megtette a kezdő lépést, beszélt nekik a megváltási tervről. 1Móz 3:15 versét nevezzük „ősevangéliumnak”, ami a történetek ellenére reményt adott nekik (és nekünk). Az eljövendő Messiás ígéletében a jelenre vonatkozóan szerepelt az ellenségeskedés/harc a bűnnel, a jövőre nézve pedig az ember megváltásának reménye. Az, hogy Isten ruhát adott Ádámnak és Évának, mielőtt elhagyták az Édent, egy szimbolikus tett volt, ami jövőbeli megváltásukra mutatott. Jézus későbbi halála és feltámadása által helyreáll az Istennel való bensőséges kapcsolat (Jn 14:1-3). Vagyis már ott az Édenben, közvetlenül a bűn belépése után az emberiség reményt és ígéletet kapott arra, hogy Isten majd végleg megoldja a bűn problémáját. Amint megjelent a bűn, elhangzott a Megváltó eljövételének az ígéréte.

Mit éreztél, miután valami helytelen dolgot tettél? Bűntudatot? Szégyent? Hogyan őrzött meg Istenbe vetett hited az evangéliumi ígéretekkel együtt arról, hogy egészen hátat fordíts a hitnek?

ISTEN HÍRNÖKEI

Hogyan szólt Isten az emberekhez a bűn betörése után? Mit mondanak erről a következő igék? 4Móz 12:6; Jn 10:27-30; 14:7-9; Róm 1:19-20; 2Tim 3:16-17; Zsid 1:1-2

Isten a bűn jelenléte dacára számos módot talált a bűnbe süllyedt emberekkel való kommunikálásra. Önkinyilatkoztatásának egyik módja a teremtség által történt. A természet világa hatalmas erővel mutatja be csodatetteit. A tudósokat ámulatba ejtik az univerzum csodái és még az élet „legegyszerűbb” formáinak is a bonyolultsága. Ám a természetben meglátszanak a bűneset következményei is, amire a legfőbb példa minden élő halála.

Isten a próféták által is szólt az emberiséghez – olyan embereken keresztül, akiket hírnökeiül választott. Beszélt például Noéval, Ábrahámval, Mózesrel és Dániellel, kinyilvánította népére vonatkozó akaratát. Prófétaiknak az üzenetei lényegében arra emlékeztetnek, hogy nem felejtette el gyermekeit, továbbra is velünk van. Egyes próféták írásai a Szentírás részeként most is elérhetők, mások azonban nem írtak bibliai könyveket.

Ugyanakkor sok prófétai kijelentést megtalálunk a Szentírásban (2Tim 3:16-17). A Biblia Isten kinyilatkoztatása. A saját szavaiból tudjuk meg, hogy ki is Ő, láthatjuk meg rendíthetetlen szeretetét és fedezhetjük fel vezetését az életünkben. Továbbá a Biblia által értjük meg azt is, hogy kik vagyunk, honnan származunk és merre tartunk. Ott találjuk meg Istennek az életünkre vonatkozó célját.

Isten közlésének azonban a legeredményesebb módja Jézus Krisztus által történt, akit nekünk már a Biblia nyilatkoztat ki. Az Édenben Isten kereste Ádámot és Évát, és Krisztus is azért jött, hogy „megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19:10). Kijelentette: „*aki engem látott, látta az Atyát*” (Jn 14:9). Élete, halála és feltámadása által beteljesítette az ígéretet, amit Ádám és Éva kapott az Édenben. Eljött, hogy meghaljon helyettünk, így nekünk örök életünk lehessen általa.

Jézus mennybemenetele után a Szentlélek vezet el bennünket „*minden igazságra*” és „*a bekövetkezendőket kijelenti*” nekünk (Jn 16:13, ÚRK).

Azt mutatja be Jézus személye, szeretete, jelleme és önfeláldozása, hogy milyen valójában az Atya Isten. Mennyire vigasztal ez minket?

ELLEN G. WHITE

Az isteni közlés nem korlátozódott a bibliai időkre. Amint a következő hetekben látni fogjuk, Isten állandóan szól az emberekhez, szavait Krisztus visszajöveteléig modern úton-módon hallatja. Ellen Gould Harmon White és az ikertestvére, Elizabeth 1827. november 26-án született a Main állambeli Gorhamben. Robert és Eunice Harmon nyolc gyermeke közül ők voltak a legfiatalabbak. Néhány évvel később a család Portland városába költözött, mert Robert Harmon ott akarta felvirágoztatni kalapos mesterségét. Ellent 9 éves korában olyan sérülés érte, ami hatott rá fizikailag, érzelmileg és emberi kapcsolatai tekintetében egyaránt. Az otthona közelében lévő parkban egy haragos osztálytársa megdobta egy kővel, ami az arcán találta el, emiatt hetekre félig öntudatlan állapotba került. Ez az eset azonnal véget vetett iskolai tanulásának, és egész életén át tartó egészségügyi gondokat okozott neki. Az arcsérülése okozta változással nagyon is tisztában volt, ezért egy időre visszahúzódóvá vált. A fiatal Ellen Harmon ebben a bizonytalan helyzetben kezdett jobban elgondolkodni lelki sorsáról. Félt Istentől, és úgy érezte, hogy nem méltó a mennyre. A félelmei erősödtek, amikor a Harmon család elfogadta Miller tanait Jézus közeli visszatéréséről. Ellen még azután sem érezte magát méltónak Isten szeretetére, hogy 1842-ben alámerítéses keresztségben részesült a Metodista Egyházban. Azt hitte, hogy „örökre elveszett” (*Life Sketches of Ellen G. White*. 29. o.; lásd még 20-31. o.). A kétségbeejtő gondolatok közötti örlődés időszakában a fiatal Ellennek volt két álma, és ezeknek a hatására változni kezdett benne az Istenről alkotott kép. Azonban csak akkor értette meg és érezte igazán Isten szeretetét és kegyelmét, amikor találkozott Levi Stockmannel, a metodista prédikátorral. Úgy érezte, mintha Isten szólt volna hozzá nagy kétségbeesése idején. „Betöltötte a szívemet a hit – írta később. – Kimondhatatlan szeretetet éreztem Isten iránt, és Szentlelke tanúsította, hogy megbocsátotta a bűneimet. Megváltozott a nézetem az Atyáról. Már úgy tekintettem rá, mint kedves, gyengéd szülőre, nem pedig szigorú zsarnokra, aki vak engedelmességet követel meg az emberektől. A szívem mély és heves szeretettel fordult felé” (i. m. 39. o.). Szintén ekkor értette meg Ellen White a „holtak állapotának” tanát, és fokozatosan felfogta, hogy nincs örökké égő pokol. Új felismerése Istenről és szeretetéről teljes mértékben megváltoztatta az alapállását. Amint a következő hetekben minden pénteki részben látni fogjuk, Ellen White mélyen megszerette Jézust, és élete hátralévő részében Őt szolgálta.

További – angol nyelvű – információ: <https://whiteestate.org/absq/1>

LELKI NEVELÉS

„Legyenek a szívedben ezek az igék, amelyeket ma parancsolok neked. Tanítsasd ezekre fiaidat, és szólj ezekről, akár a házában ülsz, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelsz” (5Móz 6:6-7, ÚRK).

„Izrael nevelését maga az Úr irányította. Gondoskodása nem korlátozódott csupán vallási érdekeikre, hanem kiterjedt szellemi, fizikai jólétükre is. Ezek is az isteni gondviselés alá tartoztak és ezeket is isteni törvények szabályozták.

Megparancsolta a hébereknél, hogy gyermekeiket az Úr minden törvényére tanítsák meg, és beszéljék el nekik, mit tett atyáikért. Ez a szülőknek kiváltképp kötelessége volt, olyan kötelessége, amelyet senkire nem ruházhattak át. Mert nem idegen ajkaknak kellett Isten e nagy dolgaira tanítani a gyermekeket, hanem a szülőknek, akik őket a legjobban szerették. A mindennapi élet minden mozzanatába Isten gondolatát kellett beleszőniük. Isten hatalmas cselekedeteit – amelyekkel népét megszabadította – és az eljövendő Megváltóra vonatkozó kegyelmes ígéreteit szinte naponta tanulmányozni kellett az izraelita családokban. Hogy az oktatás a szívekbe jól belevésődjék, képeket és hasonlatokat alkalmaztak. Így vették az ifjúság szívébe a határtalan isteni gondviselés és az eljövendő élet ígét. Megtanították őket, hogy a természetben és az Igében egyaránt Istent keressék. A csillagok milliói, a faóriások, a rét virágai, a büszkén égbe meredő bércek és a csobogó kis patakok is a Teremtőről beszéltek. Az áldozatok bemutatása, a szentély szolgálata és a próféták beszédei Isten megkülönböztetett megnyilatkozásai voltak számukra. Ilyen nevelésben részesült Mózes is szüleinek szerény góseni hajlékában; így nevelte a hűséges Anna is gyermekét, Sámuel; Dávid a betlehemi dombvidéken ugyancsak ilyen isteni szabályok szerint nőtt fel; és Dániel, mielőtt rabsága elválasztotta szüleitől, ugyanilyen oktatásban részesült. De ilyenek voltak Krisztus gyermekévei is Názáretben; és az istenfélő ifjú, Timótheus is, aki nagyanyja, Lois, és édesanyja, Eunika ajkairól tanulta a Szentírás igazságait” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 553. o.).